

Štěpánek, Václav

K cyrilometodějskému výročí

Slavica litteraria. 2014, vol. 17, iss. 1, pp. [3]-4

ISSN 1212-1509 (print); ISSN 2336-4491 (online)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/130974>

Access Date: 16. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

K CYRILOMETODĚJSKÉMU VÝROČÍ¹

Na závěr oslav 1150. výročí příchodu svatých Bratří Konstantina (Cyrila) a Metoděje na Moravu se redakce časopisu rozhodla toto výročí připomenout samostatným blokem článků. Cíleně oslovení autoři se v nich vyjádřili k některým aktuálním tendencím souvisejícím s výročím (zpochybňování role obou bratří a vůbec cyrilometodějského období českých dějin, postmodernistické manipulace s historickými fakty směřujícími k potvrzení některých soudobých politických tendencí či přesměrování centra cyrilometodějského dění na jih, do tzv. jihoslovanské polohy), zároveň si však tento blok klade za cíl osvětlit některé opomíjené aspekty odkazu cyrilometodějské misie, a to jak pro budování národních programů a identit balkánských, východoevropských a středoevropských slovanských států v 19. a 20. století, tak pro komplementaci cyrilometodějských oslav ve smyslu odborného jednání o aplikaci hodnot a důsled-

¹ Součástí bloku je také materiál předního evropského paleoslavisty prof. PhDr. Radoslava Večerky, DrSc. (1928) ke genezi vzniku hlaholského písma. Prof. Večerka chtěl být zastoupen právě tímto textem, jenž přináší zásadní shrnutí ve vývoji tohoto nejstaršího slovanského písma a opravuje některé tradované omyly. Vzhledem k tomu, že podobný článek nazvaný *Poznámky ke genezi hlaholice* publikoval ve sborníku *Srpski jezik u svetu sayremenih lingvističkih teorija IV.* (Beograd 2010, s. 23–41), který ale není v ČR dostupný, navrhl autor formu publikace, kterou redakce také přijala – tedy rozšířeně německé resumé článku. Závěry, k nimž prof. Večerka přišel, by se daly shrnout do několika bodů, a totiž, že hlaholice byla prvním literárním slovanským písmem, že jejím tvůrcem byl Konstantin-Cyryl, že reflektuje některé znaky slovanských dialektů soluňských, že její předlohou v žádném případě nebyla řecká minuskule, že k jejím původním znakům patřilo zavěšování písmen na horní linku, doložené bezvadně v tzv. Kyjevských listech, jež jsou podle nejnovějších poznání jediným protografem cyrilometodějské školy z konce 60. let 9. století, že hlaholice byla písmem unciálním, vhodným pro texty od samého počátku liturgické, a že je to písmo originální, při jehož sestavování mohl být Konstantin-Cyryl veden zčásti i dobovým přesvědčením o metaforické povaze písma i jeho složek.

ků misie sv. Cyrila a Metoděje v současné vědecké teorii. Blok článků, zveřejněných v časopise chce být jakousi střízlivou, věcnou, nepatetickou a hledačskou komplementární alternativou k oficiálním výstupům z velkých konferencí cyrilometodějského roku.

vš